

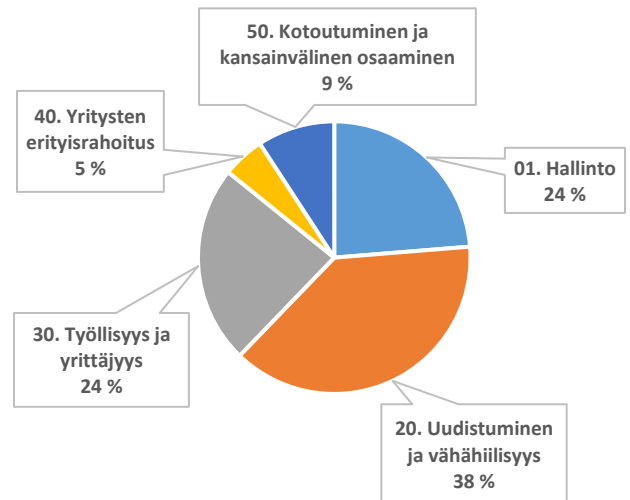
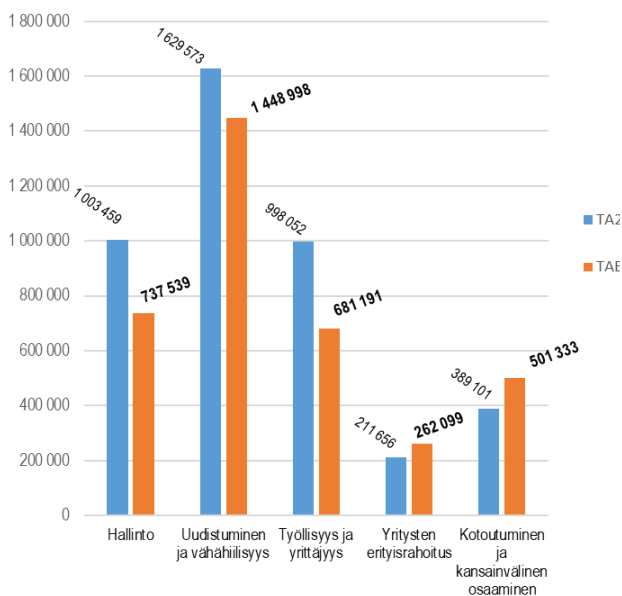

Viite: HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala (pääluokka 32)

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle ehdotetaan määrärahoja talousarviovuodelle 2025 yhteensä 3,6 mrd. euroa, mikä on nettomääräisesti 601 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Pääluokan määrärahoista hallinnon osuus on 20 %, uudistumisen ja vähähiilisyyden 40 %, työllisyyden ja yrittäjyyden 19 %, yritysten erityisrahoituksen 7 % sekä kotoutumisen ja kansainvälisen osaamisen 14 %.

2024 vs. 2025 määrärahat politiikkalohkoittain

Hallinto 32.01.

Hallinnon määrärahoiksi ehdotetaan 738 milj. euroa, joka on 266 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Vähennys johtuu pääosin työvoimapalvelu-uudistuksesta, jossa julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään 1.1.2025 alkaen työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja työ- ja elinkeinotoimistojen määrärahamomentti ehdotetaan pois-

tettavaksi. Lisäksi hallinnonalan toimintamenoihin, myönnettäviin valtionavustuksiin sekä kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ehdotetaan kohdennettavan säästöjä yhteensä noin 25 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisia tuottavuustoimenpiteitä ja keväällä 2024 linjattuja toimintamenosäästöjä on kohdistettu hallinnonalalle yhteensä 24,7 milj. euroa vuodelle 2025.

Yrityksen digitalous -hankkeeseen ehdotetaan kohdennettavaksi 3,3 milj. euron määräraha.

Geologian tutkimuskeskuksen MinTec-koetehdaskokonaisuuden tutkimusinfrastruktuurin toteuttamiseen ja käyttöönottoon kohdennetaan 18 milj. euron valtuus, josta aiheutuu 5 milj. euron määrärahatarve talousarviovuodelle.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenoihin ehdotetaan lisäystä 280 000 euroa F-kaasusetuksen ja otsoniasetuksen toimeenpanoon.

Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenoihin ehdotetaan lisäystä 460 000 euroa tilintarkastusvalvontaan.

Energiavirastolle ehdotetaan lisäystä 1,23 milj. euroa ja työ- ja elinkeinoministeriölle 0,27 milj. euroa lisätehtäviin mm. useisiin EU-lähtöisiin velvoitteisiin.

Siviilipalvelukeskuksen toimintaan ehdotetaan kohdennettavan 0,5 milj. euron säästö.

VTT Oy:n yleisavustukseen ehdotetaan lisäystä 2,1 milj. euroa valmiuden ja osaamisen kehittämiseen pienydinvoimalahankkeiden teollistamisessa ja 1,9 milj. euroa tutkimuslaitosten post doc -ohjelmaan.

Uudistuminen ja vähähiilisyys 32.20.

Uudistumisen ja vähähiilisyyden määrärahoiksi ehdotetaan 1,45 mrd. euroa, jossa on vähennystä 181 milj. euroa vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon nähden.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemisen valtuutta ehdotetaan nostettavan 540 milj. euroon, joka sisältää T&K-rahoituksen valtuuden lisäyksen 94 milj. eurolla. Tukea kohdennetaan yrityksille, jotka sitoutuvat lisäämään investointeja puhdasta ja digitaalista siirtymää sekä muiden yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisua tukevaan, aiempaa riskipitoisempaan ja kunnianhimoisempaan T&K-toimintaan yhteistyössä muiden yritysten ja tutkimusorganisaatioiden kanssa. Lisäksi tukea kohdennetaan soveltavaan tutkimukseen tutkimusorganisaatioille, jotka yritysten kanssa yhteistyössä kehittävät murrosteknologioita sekä ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin ja tukemaan yhteiskunnallisia siirtymiä, kuten puhdasta siirtymää ja digitalisaatiota. Valtuuden lisäyksestä kohdennetaan 9 milj. euroa luovien alojen T&K-toiminnan rahoittamiseen. Muita kuin T&K-toimintaan kohdentuvia Business Finlandin avustusvaltuuksia ehdotetaan vähennettävän 20 milj. euroa.

Energiatuen valtuudeksi ehdotetaan 14,1 milj. euroa hallitusohjelman mukaisesti. Puhtaan energian kärkihankkeisiin ehdotetaan 140 milj. euron valtuutta. Ehdotetun valtuuden avulla tuetaan

ja vauhditetaan investointeja, joilla on keskeinen merkitys edettäessä kohti hiilineutraalisuustavoitetta.

Uusiutuvan energian tuotantotuen määrärahaa ehdotetaan alennettavan n. 75 milj. eurolla verrattuna vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon tuulivoiman tukijärjestelmän piiristä poistuvan kapasiteetin ja sähkön markkinahinnan kehityksen vuoksi.

Työllisyys ja yrittäjyys 32.30.

Työllisyyden ja yrittäjyyden määrärahoiksi ehdotetaan 681 milj. euroa, mikä on 317 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Vähennys johtuu työvoimapalvelu-uudistuksesta, jossa julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään 1.1.2025 alkaen työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu muodostaa kunnille uuden valtionosuustehtävän, johon kunnille osoitetaan täysimääräinen rahoitus. Ministeriön pääluokasta ehdotetaan tällä perusteella siirrettävän rahoitusta kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen yhteensä n. 433 milj. euroa.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien arviomäärärahaan ehdotetaan oikeudenmukaisen siirtymän rahaston rahoitukseen lisäystä 40 milj. euroa. Ohjelmien myöntämisvaltuudeksi ehdotetaan 376 milj. euroa.

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen rahoitusta ehdotetaan lisättäväksi 1 milj. euroa tarkoituksena saada uusia työnantajia kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden piiriin sekä 1 milj. euroa Kontiolahden ampumahiihtokeskuksen valaistusta varten.

Yritysten erityisrahoitus 32.40.

Yritysten erityisrahoituksen määrärahoiksi ehdotetaan 262 milj. euroa, mikä on 50 milj. euroa enemmän vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon verrattuna.

Suomen teollisuussijoitus oy:n pääomittamiseen ehdotetaan 100 milj. euron määrärahaa kasvu-panostuksena yksityisen rahoituksen vivuttamiseen. Ukraina myönnettävien vientitakuiden tappiokorvauksiin Finnvera Oyj:lle Ukraina kohdistuvan viennin ja investointien edistämiseksi ehdotetaan 100 milj. euron suostumusta.

Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen 32.50.

Kotoutumisen ja kansainvälisen osaamisen määrärahoiksi ehdotetaan 501 milj. euroa, joka on 112 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa.

Valtion korvauksiin kotoutumisen edistämisestä ehdotetaan 498 milj. euroa, joka on 114 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Määrärahatarve kasvaa 169 milj. eurolla johtuen päivitetystä arvioista kotikunnan tilapäistä suojelua saavien määrästä. Toisaalta määrärahatarvetta vähentävät 58 milj. eurolla kotoutumisesta maksettaviin korvauksiin kohdennettu säästö ja 8,4 milj. eurolla kotoutumiskoulutuksen hintatason tarkistus. Hallitusohjelman mukainen pakolaiskiintiön lasku 500 henkilöön vähentää määrärahatarvetta 4,3 milj. eurolla.

Keskeisiä TKI-politiikan linjauksia

Politiikkatoimia ohjaavat hallitusohjelma sekä parlamentaarisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) työryhmän keväällä 2023 tekemät linjaukset tutkimus- ja kehittämisrahoituksen suuntaamisesta.

Hallitus on sitoutunut kansalliseen tavoitteeseen nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenot (T&K-menot) 4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2030 mennessä. Kansallisen tavoitteen ja voimassa olevan T&K-rahoituslain mukaisesti valtion T&K-rahoitus nousee 1,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2030 mennessä sillä edellytyksellä, että yksityisen sektorin panostukset kasvavat 2,67 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Hallituksen laatima monivuotinen suunnitelma T&K-rahoituksesta ja muihin TKI-politiikkaan liittyvistä näkökohdista valmistui kesäkuussa 2024. Suunnitelmassa esitetään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiojärjestelmän nykytila, järjestelmää koskevat tavoitteet sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen päälinjaukset. Suunnitelma painottaa yritysten ja muiden T&K-toimijoiden yhteistyön vahvistamista ja yritysten kannustamista lisäämään tutkimus- ja kehittämistointaa Suomessa. Suunnitelmalla vahvistetaan myös uutta tietoa ja osaamista tuottavan kunnianhimoisen tutkimuksen edellytyksiä, panostetaan tutkimus- ja teknologiainfrastruktuureihin ja edistetään kansainvälistä T&K-yhteistyötä. Suunnitelma ohjaa T&K-rahoituksen käyttöä tulevina vuosina.

Muita huomioita TAE2025 liittyen

Hallituksen päätöksen mukaisesti Team Finland -verkoston johtamisrakenne uudistetaan kotimaassa ja Business Finlandin ulkomaantoiminnot integroidaan ulkoasiainhallintoon. Business Finlandin ulkomaantoimintojen budjettirahoitus siirretään ulkoministeriön hallinnonalalle vuoden 2025 alusta. Siirto toimeenpannaan täydentävän talousarvioesityksen yhteydessä.

Hallitus hakee myös uusia toimia kasvun kiihdyttämiseksi kevään 2025 puoliväliriiheen mennessä. Tätä varten on nimetty Risto Murron vetämä työryhmä. Hallitus tulee sisällyttämään vuoden 2025 talousarvioesityksen täydentävään esitykseen ja/tai syksyn 2024 lisätalousarvioesitykseen lisää investointiohjelman hankkeita.